

Cu toate zambilele și narcisele înflorite ce anunță sosirea primăverii, plouă în disperare, cu șuvoaie ca niște funii de un cenușiu murdar. După ce m-am luptat eroic cu o lene copleșitoare, am renunțat la orice speranță de a mai adăuga măcar și o frază noului meu roman, de nu remarcabilă, cel puțin cât de cât isteată. Cu sentimentul confortabil că mă las în voia unui viciu acceptabil, m-am strecurat, cu o carte în mână, sub pilotă. Fără să se arate deloc nemulțumiți că renunță la joaca de pe peluză, cei doi câini ciobănești ai mei au venit și ei, cel mai bătrân întinzându-se cât e de lung lângă mine, celălalt strâns ghem la umărul meu. Ploaia bate toba pe acoperiș, nu-i decât ora trei după-amiaza, dar camera mea de la mansardă se scufundă în cenușiul ploii. Fiindcă nu eram în stare să scriu, eram datorare minții mele neputincioase să citesc ceea ce un altul reușise să facă — trecând peste durerile de cap, cârceii din picior de atâta stat pe scaun, învingându-și porniri diverse ca:

să bea, să danseze, să mănânce, să înoate, să alerge, să facă dragoste, să zboare cu deltaplanul, să se bronzeze și, mai ales, pofta de a se afla oriunde în altă parte, numai nu în fața mesei de lucru.

Pe acest tip, a cărui carte o citesc, într-o minunată stare de liniște, strânsă între câinii mei ciobănești, pe tipul acesta îl invidiez, pentru că această carte mă umple de fericire. Și dintr-odată mă cuprinde nostalgia încrederii pierdute, din anii în care ne imaginam, oriunde în lume, în orice colț de stradă, peste munți și peste văi, în colibe și în case, în uzine și pe câmp, între brazdele trase, că oamenii așteptau cu nerăbdare să ne citească și, după ce ne-au citit, se luminau la minte, schimbați prin magia cuvintelor. Fără teama de ridicol, vedeam bruta înduioșându-se în fața suferinței victimelor sale, descrisă în cartea pe care tocmai o citise, vedeam bruta aceea cum se ia cu mâinile de cap și se prăbușește în hohote de plâns. Cei violenți se îmblânzeau, cei lași deveneau curajoși, cei înnebuniți după putere renunțau și cedau locul celor mai buni, care, aceștia — minune — rămâneau la fel de înțelepți cum fuseseră înainte, fără să înnebunească și ei după putere. Felul în care ne vâneau cenzorii era pesemne motivul forței ce sălășluia în noi și ne făcea să credem, nestrămutat, într-o misiune cu care fusesem investiți.

Plouă. Eram alții decât ce am ajuns astăzi.

Valul de amărăciune mă împiedică să citesc. Nu este bine ceea ce fac. Vulpea care nu ajunge la strugurii ce se

află prea sus pentru botul ei se strâmbă; în fond, își spune, bolnavă de invidie, nici nu-și dorește strugurii aceia, sunt prea mici, nu-s copti, acri, și, înainte de a le întoarce spatele, își lasă excrementele lângă butucul de viță. Nu, nu-i bine să faci ca vulpea.

Ploaia s-a transformat în lapoviță, ninge peste zambile și peste florile de forsiția. Aud respirația regulată a câinilor care dorm. Liniștea noastră, chiar nesigură, este perfectă, de aceea nu simt dorința de a le afla visele și mă cufund din nou în lectura cărții acesteia care mă umple de fericire pentru că personajele ei sunt tot așa de libere cum eram și noi în visele noastre.

Cât despre autor, discret și retras, el se strecoară în subconștientul meu și îmi dă cu tifla.

PRIMA ÎNTÂLNIRE

Aveam să ne spunem multe lucruri.

Față în față, ținându-ne de mâini, tăceam. Călători grăbiți ne împingeau și, cu toate că știam că n-ar ridica un deget în apărarea noastră, căldura pe care o degajau corpurile lor le încălzea pe ale noastre, înghețate de spaimă.

Tăceam, totuși timpul nostru se epuizase, clepsidra era goală; n-ar fi servit la nimic să o întorci.

Trei femei în uniformă tăiau mulțimea vâslind spre noi, mișcând din „brațe puternice”, cu mânie. Se apropiu.

— Au coșuri pe față? mă întrebă el, și au fost primele cuvinte pronunțate între noi.

— Da, au fața ciuruită.

— Sunt cele mai ale dracului, mai spuse el.

Ne-am dat drumul la mâini. Ca să le împiedice să ajungă la mine, a făcut stânga-mprejur, le-a ieșit în întâmpinare.

M-am urcat în tren în clipa în care acesta pornise. Bărbatul pe care-l iubisem din toate puterile în răstimpul măsurat de clepsidră rămânea singur pe peron, cu cătușe, între două femei în uniformă. A treia parcă dispăruse.

Cele mai ale dracului, spusese el, dar cele mai ale dracului în comparație cu cine altcineva, cu ce?

— Pleacă de la fereastră.

Cu așa o voce sigur era ea, a treia.

M-am întors. Înghesuindu-mă strâns, mă bloca cu înălțimea și lățimea ei. Cu o mișcare din cap îmi dădu de înțeles că trebuia să mă duc și să mă așez la locul meu. Și să stau acolo.

Prin geam, priveam cum defilează peisajele unei țări al cărei nume nu-l voi mai putea pronunța niciodată.

A DOUA ÎNTÂLNIRE

În casa în care locuiesc, tot ce încep se termină rău. Trebuie să o părăsesc, dar n-am nicăieri în altă parte unde să mă duc și, pe deasupra, nu mai am nici putere. Mi-ar trebui o iluminare, un indiciu, o dorință, și cum nu am nimic din toate astea, locuiesc în ea în continuare.

Dorm mult chemând din răspuțeri un vis care să-mi aducă soluția, dar visele nu vin, îmi scapă sau, dacă vin, o iau în alte direcții, în care nu am ce face. Și într-o dimineață, iată visul, bine înfipt în amintire încă din timpul nopții, o imagine clară, fără nici o zonă de umbră: într-o colivie mică, nu prea curată, cu barele mâncate de rugină, o cheie nou-nouță se răsuște într-o broască. Cheia mă fascinează. Reușesc să o alung din gând, am dobândit un fel de tehnică pentru a alunga amintirile, de ce nu și pe aceasta?

După câteva zile, descopăr în cutia de scrisori un anunț publicitar cu apartamente de închiriat și-mi revine în goana mare în minte imaginea cu acea cheie

nou-nouță. Nu găsesc nici o semnificație pentru colivia ruginită. Fie ce-o fi, mă îmbrac, mă pieptăn frumos, mă machiez pentru prima oară de când... de atunci... și mă duc la adresa indicată în anunț.

În spatele unui birou, tânărul mă întâmpină cu amabilitatea de formă a negustorului. Mă duce să văd apartamentul și încheiem afacerea cât ai clipi din ochi. Totul este semnat, parafat.

— Scuzați-mă — tânărul vânzător mi-a oferit o cafea proastă —, vă mărturisesc că sunt intrigat, căci e mai puțin de o săptămână de când am anunțat închirierea acestor apartamente. Ați vrea să-mi spuneți cum ați fost informată de aceasta?

Îi spun că am găsit anunțul în cutia de scrisori.

Cu un aer neîncrezător, mă întreabă dacă locuiesc într-adevăr la adresa ce figurează pe formularele pe care le-am completat. Confirm. Își consultă calculatorul.

— Curios, foarte curios, cartierul dumneavoastră nu figurează în planul nostru de distribuire a publicității.

Se gândește, își înfige în mine privirea rece ca un ecran gol de calculator:

— Ați văzut persoana care a pus pliantul în cutia dumneavoastră de scrisori?

Cuprinsă de panică — dacă se răzgândește în privința contractului pe care tocmai l-am semnat? — îi răspund că „da”.

— Puteți să-mi descrieți persoana? Un bărbat sau o femeie?

Aș vrea să-i descriu bărbatul pe care moartea l-a șters din amintirea mea, să-l descriu așa cum era în toate fotografiile pe care le-am ars, dar nu reușesc. Arse toate, în afară de una, cea pe care n-am avut curajul să o caut în compartimentele portofelului oferit de el la ultima aniversare a căsătoriei noastre. Ca prin minune, o găsesc și i-o întind tânărului vânzător.

El dă din cap, nemulțumit:

— Angajatul acesta face totul de capul lui, adună avertismentele; totuși, adaugă el, cu zâmbetul acela comercial, fiindcă vă cunoașteți și am încheiat afacerea, nu voi reclama această nouă abatere de la disciplină.

Îl întreb dacă aș putea să mă mut chiar în ziua aceea.

El șovăie:

— Nu se obișnuiește, există niște reguli.

Ceva îl tulbură, îi citesc frica în ochi și în graba cu care îmi dă cheia noii mele case, o cheie obișnuită pe un inel obișnuit.

După o oră, o răsucesc încetișor în broasca din ușa vopsită în albastru. Silueta mea se reflectă în strălucirea lacului și, mi se pare, încă ceva în spatele meu...

Mă întorc, porțița grădinii se închide încet. Nimeni. Culcată pe o parte, ca și cum cineva ar fi pus-o în grabă acolo, la piciorul unei tufe cu flori mari roșii care nu știu cum se numesc, micuța colivie, goală.

A TREIA ÎNTÂLNIRE

Bărbații au niște brațe musculoase ca brațele tăietorilor de lemne, dar nu sunt tăietori de lemne. Cu o fascinație bolnăvicioasă, privirea mi se oprește la mâinile lor: late, cu degete uscate sau butucănoase, îmi este ușor să-mi imaginez greutatea pumnului atunci când lovesc cu el. Doar unul dintre ei își desface degetele în evantai, îndoind și dezdoindu-și falangele fine, fără ca mâinile sale de muzician să mă liniștească. În pantaloni și corsaje strânse pe trup, vorbind tare, femeile care-i însoțesc răspândesc un amestec de feminitate exagerată și de brutalitate. Beau mult, râd zgomotos, vorbesc de parcă au megafon și bruiază astfel conversațiile celorlalți meseni. Mai bine de o duzină de copii, copiii lor, la fel de semeți ca și părinții, se joacă pe peluza peste care plutește mirosul de purcel la proțap, cel ce se învâрте în frigare. Îmi întreb vecinii cine sunt oamenii aceia. Îmi răspund dintr-o suflare:

— Sunt dresori!